

Reactieformulier

Consultatie

Indicaties van niet-naleving van de deponeringsplicht

4 augustus 2026

De consultatieperiode loopt tot en met 7 oktober 2026

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants



Instructies voor respondenten

Lever de consultatiereactie uiterlijk aan op **7 oktober 2026**.

Dit reactieformulier is bedoeld voor het geven van een consultatiereactie op concept NBA-handreiking 1130 Voorbeelden toepassing VGBA. Het gebruik van dit document vergemakkelijkt de verzameling en analyse van de consultatiereacties door de NBA.

Reageren kan op alle vragen of alleen op geselecteerde vragen. Om de consultatiereactie zo goed mogelijk te kunnen behandelen, vragen we het volgende:

- Geef de algemene reactie door middel van de 'drop-down' keuzemenu's.
- Geef de reden voor het antwoord bij de gedetailleerde reactie. Als je het niet eens bent met de voorstellen in de NBA-handreiking, geef dan specifieke redenen en specifieke suggesties aan voor het wijzigen van de NBA-handreiking.
- Benoem zo specifiek mogelijk waar de consultatiereactie betrekking op heeft, bijvoorbeeld door te verwijzen naar specifieke paragrafen, voorbeelden of alinea's in de NBA-handreiking.
- Vermijd het invoegen van tabellen of tekstvakken in het formulier bij het antwoorden op de consultatievragen, omdat dit de verzameling van de reacties bemoeilijkt.
- Dien de opmerkingen in met behulp van dit formulier, zonder een begeleidende brief of een samenvatting van de belangrijkste punten. Benoem in plaats daarvan eventuele belangrijke punten zoveel mogelijk in de antwoorden op de vragen.

Verstuur het reactieformulier naar: consultaties@nba.nl.

De NBA vindt het belangrijk om transparant te zijn over de reacties die zij krijgt met betrekking tot voorgestelde regelgeving en toelichtingen daarop. Daarom vragen wij om bij indiening van je reactie aan te geven of we de reactie wel of niet mogen publiceren op de website van de NBA.

Onderdeel A: Gegevens

Naam van organisatie (of persoonlijke naam als een reactie ingediend wordt op persoonlijke hoedanigheid)	SRA
Naam/namen van verantwoordelijke(n) voor deze indiening (of laat leeg als dit hetzelfde is als hierboven)	
Naam van contactpersoon voor deze reactie (of laat leeg als dit hetzelfde is als hierboven)	J.C. van Daal MSc – manager vaktechniek SRA

Onderdeel B: Antwoorden op de consultatievragen

Voor elke vraag, begin je met een algemeen antwoord op de vraag met de keuzelijst 'Kies een item'. Geef gedetailleerde opmerkingen, indien van toepassing, daaronder bij de behorende sectie.

B1. Algemene vragen

- 1 *Kun je je vinden in de keuze om geen afzonderlijke handreiking of uiting uit te brengen, maar dit onderwerp op te nemen als hoofdstuk in de bestaande NBA-handreiking 1130 Voorbeelden toepassing VGBA?*

Algemene reactie: Nee, tenzij het hoofdstuk inhoudelijk wordt aangescherpt.

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

SRA kan zich in beginsel vinden in de keuze om dit onderwerp op te nemen in NBA-handreiking 1130, aangezien de problematiek direct raakt aan de toepassing van de VGBA. In de huidige vorm biedt het voorgestelde hoofdstuk naar onze mening echter nog onvoldoende houvast voor de praktijk. De kernvragen die ten grondslag liggen aan dit project worden nog niet in voldoende mate beantwoord. Daarbij gaat het onder meer om de vraag hoe de accountant dient te handelen wanneer een cliënt bewust niet aan de deponeringsplicht wil voldoen, of de reden voor niet-deponering daarbij relevant is, welke betekenis toekomt aan de aard van de opdracht en of van de accountant een actieve verantwoordelijkheid wordt verwacht om vast te stellen of aan de deponeringsplicht is voldaan. Juist deze vragen waren onderdeel van de aanleiding en doelstelling van het project en verdienen daarom een explicietere uitwerking.

- 2 *Is het duidelijk dat dit hoofdstuk gericht is op alle accountants en niet enkel op controlerend accountants?*

Algemene reactie: Gedeeltelijk.

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

Hoewel in het hoofdstuk wordt vermeld dat het is gericht op alle accountants, is de uitwerking naar onze mening nog onvoldoende toegesneden op de verschillende rollen waarin accountants met deze problematiek kunnen worden geconfronteerd. SRA adviseert explicieter onderscheid te maken tussen onder meer de accountant in business, de samenstellend accountant, de openbaar accountant zonder controleopdracht en de controlerend accountant. De verantwoordelijkheden, de mate van betrokkenheid en de mogelijke maatregelen kunnen per rol verschillen. Daarnaast verdient nadere aandacht wanneer een accountant bij niet-integer handelen wordt "betrokken bij" of daarmee "in verband wordt gebracht". Dit is in het bijzonder relevant bij micro- en kleine rechtspersonen waarbij bij de publicatiestukken geen accountantsverklaring wordt opgenomen.

- 3 *Blijkt uit het hoofdstuk voldoende dat:*
- *de deponering van de jaarrekening de verantwoordelijkheid is van de rechtspersoon; en dat*
 - *het hoofdstuk gaat over wat accountants kunnen doen bij een mogelijke bedreiging van de fundamentele beginselen doordat er indicaties zijn van niet-naleving van de deponeringsplicht?*

Algemene reactie: Gedeeltelijk.

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

SRA onderschrijft dat de deponering van de jaarrekening primair de verantwoordelijkheid is van de rechtspersoon. Tegelijkertijd is van belang dat het hoofdstuk scherper uiteenzet welke consequenties dit heeft voor de accountant wanneer hij kennisneemt van indicaties van niet-naleving. Wij adviseren

daarbij consequent aan te sluiten bij de terminologie van de VGBA. In plaats van formuleringen waaruit volgt dat het “moeilijk wordt” om aan de fundamentele beginselen te voldoen, verdient het de voorkeur te spreken over een “bedreiging voor de fundamentele beginselen”. Bij bewust voortgezette niet-naleving van de deponeringsplicht ligt naar onze mening in het bijzonder een bedreiging voor het fundamentele beginsel van integriteit voor de hand.

Daarnaast adviseert SRA duidelijker onderscheid te maken tussen enerzijds de oordeelsvorming over de vraag of artikel 7 VGBA van toepassing is en anderzijds de daaropvolgende beoordeling welke maatregel toereikend is. Indien sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 7 VGBA, is sprake van een bedreiging waarvoor maatregelen moeten worden genomen. De huidige formulering kan de indruk wekken dat, nadat is vastgesteld dat artikel 7 VGBA van toepassing is, alsnog afzonderlijk moet worden beoordeeld of sprake is van een bedreiging. Die ruimte bestaat naar onze mening niet.

SRA adviseert bovendien terughoudendheid bij het opnemen van de vraag welke stakeholders betrokken zijn en welk belang zij hebben. De deponeringsplicht is een wettelijke verplichting. Door deze vraag in deze context op te nemen kan de indruk ontstaan dat belangen van stakeholders kunnen meewegen bij de vraag of aan de deponeringsplicht moet worden voldaan. Deze belangen kunnen wel relevant zijn bij de beoordeling van de aard en proportionaliteit van de door de accountant te treffen maatregelen, maar niet bij de vaststelling van de wettelijke verplichting zelf.

4 *Zijn de opgenomen praktijkvoorbeelden en overwegingen voldoende bruikbaar en toepasbaar in de dagelijkse praktijk?*

Algemene reactie: Nee, nog onvoldoende.

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

De opgenomen praktijkvoorbeelden en overwegingen zijn naar het oordeel van SRA nuttig, maar bieden nog onvoldoende richting voor de dagelijkse praktijk. Wij begrijpen de keuze om geen voorschrijvend stroomschema op te nemen. Dat neemt echter niet weg dat duidelijker kan worden gemaakt welke oordeelsvragen de accountant achtereenvolgens dient te beantwoorden. Een belangrijke ontbrekende situatie is die waarin de cliënt, nadat hij expliciet op de wettelijke verplichting is gewezen en tot herstel is aangespoord, bewust besluit niet te deponeren. Naar onze mening kan het bewust voortzetten van deze wettelijke niet-naleving kwalificeren als niet-integer handelen door een ander als bedoeld in artikel 7 VGBA. Juist voor deze situatie zou het hoofdstuk meer richting moeten geven aan de maatregelen die van de accountant worden verwacht.

Voorts adviseert SRA expliciet te verduidelijken of van de accountant wordt verwacht dat hij actief nagaat of aan de deponeringsplicht is voldaan. De combinatie van formuleringen dat de accountant “informatie kan verkrijgen” en zich “actief, kritisch en alert” opstelt, kan de indruk wekken dat een nieuwe actieve monitoringsverplichting ontstaat. Naar onze mening moet duidelijk worden onderscheiden tussen het actief controleren van de deponering en het handelen wanneer de accountant in het kader van zijn reguliere werkzaamheden kennisneemt van indicaties van niet-naleving.

Tot slot adviseert SRA de verhouding tot de NV NOCLAR explicieter te duiden. Het enkele feit dat niet-deponeren een niet-naleving van een wettelijke verplichting betreft, betekent naar onze mening niet zonder meer dat de NV NOCLAR van toepassing is. Artikel 2 NV NOCLAR beperkt het toepassingsbereik tot specifieke categorieën wet- en regelgeving. Het is daarom wenselijk dat het hoofdstuk verduidelijkt of en onder welke omstandigheden niet-naleving van de deponeringsplicht binnen artikel 2 NV NOCLAR valt. Dit is mede relevant omdat de vervolgstappen en een eventuele externe melding wezenlijk verschillen afhankelijk van de toepasselijkheid van de NV NOCLAR. In het bijzonder achten wij de huidige suggestie dat melding bij bijvoorbeeld de Belastingdienst of AFM kan worden overwogen te algemeen. Zonder nadere toelichting is onvoldoende duidelijk wat de grondslag voor een dergelijke melding is en wanneer deze aan de orde is.

- 5 *Bieden de opgenomen voorbeelden, overwegingen en maatregelen voldoende handvatten om te beoordelen of sprake is van een (mogelijke) bedreiging van de fundamentele beginselen en welke stappen accountants vervolgens kunnen nemen?*

Algemene reactie: Nee, de handvatten zijn nog onvoldoende concreet.

Gedetailleerde reactie (indien van toepassing):

Hoewel het hoofdstuk verschillende mogelijke maatregelen noemt, maakt de uitwerking naar onze mening nog onvoldoende duidelijk wat van de accountant wordt verwacht wanneer de cliënt ondanks waarschuwingen, aansporingen en gesprekken blijft weigeren aan de deponeringsplicht te voldoen. SRA adviseert daarom de opeenvolgende oordeelsvragen explicieter te structureren. Daarbij kan worden gedacht aan: eerst de vaststelling dat sprake is van indicaties van niet-naleving, vervolgens de beoordeling of artikel 7 VGBA van toepassing is, daarna de duiding van de bedreiging voor de fundamentele beginselen en ten slotte de beoordeling welke maatregel in de gegeven omstandigheden passend en toereikend is. Indien artikel 7 VGBA van toepassing is, staat het bestaan van een bedreiging niet opnieuw ter discussie, maar dient centraal te staan welke maatregel noodzakelijk is om die bedreiging weg te nemen of terug te brengen tot een aanvaardbaar niveau.